

نخستین طرح ترافیک ایران دوره قاجار

۸ دی ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۰۱

یکی از اموری که امروزه ساکنین کلان شهرها با آن مواجه هستند، بحث طرح ترافیک و محدوده ی آن است؛ اما جالب است اگر بدانید که نخستین طرح ترافیک در تاریخ ایران در دوره قاجار و حکومت ناصرالدین شاه اجرایی شده است!

در دوره قاجار و بویژه عصر ناصرالدین شاه بواسطه رشد نسبی جمعیت و از سویی گسترش وسایل حمل و نقل و باربری و نیز اقداماتی در راستای زیباسازی شهر تهران، بالاجبار نخستین طرح ترافیک ایران اعمال گردید؛ چنانچه سیروس سعدوندیان در این باره می نویسد در ۱۲۸۲ هجری قمری، با منع ورود چهار پایان باربر به محوطه «میدان ارگ» یا «باغ گلشن» نخستین «طرح ترافیک» به اجرا در آمد. ماجرا از این قرار بود: یک سال پیش از آن در ۱۲۸۱ هجری قمری، پس از بنای میدان توپخانه جدید در میدان «ارگ سلطنتی»، توپ ها و توپچیان میدان ارگ را به آن محل انتقال دادند و در وسط میدان ارگ استخری هشت ضلعی بنا کرده، در اطراف آن راه سنگفرش کالسکه رو ساختند و مابقی میدان را به فضای سبز تخصیص دادند. اطراف باغچه ها را نیز با ستون های سنگی و زرده های چوبی محصور نمودند. در ۱۲۸۲ هجری قمری، برای ممانعت از عبور و مرور چهار پایان در این میدان، خندق شرقی ارگ را پُر کرده، بر روی آن خیابانی ساختند از توپخانه جدید تا دهنه بازار و در انتهای آن نیز دروازه ای به خارج شهر بنا نهادند. بدین ترتیب، عبور و مرور چهارپایان باربر از محدوده میدان ارگ قطع گردید. «محمدحسن خان اعتمادالسلطنه» در مرآت البلدان می نویسد:

«بعد از وضع میدان ارگ و طرح حوضی وسیع در آن و غرس دو باغ در دو طرف حوض و نصب ستون های سنگی به فاصله چهار ذرع جلو باغ ها و محجر چوبی، در فواصل ستون ها، محض اینکه ساحت چنین میدانی از آمد و شد دواب که حمل اجناس می کنند مصون باشد، حکم شد در جانب شرقی ارگ همایون دروازه ای از خارج صحرا به شهر قرار دهند و خندق شرقی شهر را نباشته، با سطح زمین برابر کنند و خیابانی عریض تا دهنه بازار تشکیل دهند و این اوقات [۱۲۸۲ هجری قمری] این جمله صورت اتمام یافته است.»

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۹۱۱۵/نخستین-طرز-ایران-ترافیک-قاجار-دوره-ایران-ترافیک-طرز-نخستین/۲۹۱۱۵>